

Lekce 14

Str. 137/cv. 1

Lehčí varianta cvičení 2. Vytisknout a rozstříhat. Učitel se zeptá: *Kde nejčastěji získáváte informace o tom, co se děje doma a ve světě?* Studenti seřazují lístečky v pořadí od nejčastějšího způsobu získávání informací po nejméně častý.

[Schéma 14A](#)

Str. 137/bublina u cv. 1

Pozor, oprava viz [Errata](#).

V této bublině vycházíme z otázky ve cvičení 1, kde se objevuje nepravdivé sloveso *dít se* nejčastěji užívané v typickém kontextu „*Co se děje?*“ Studenty je možné upozornit na to, že v minulém čase se lze zeptat *Co se dělo? Co se událo?*, ale že se mnohem častěji setkají s otázkou *Co se stalo?*

Substantiva *děj* a *dějství* jsou slova odvozená, druhé z nich studenti znají z 12. lekce, kde se ho naučili v souvislosti s tématem umění a kultury a v textu *Do Mnichova na Janáčka*.

Str. 137/cv. 3

Aktivita před prohlížením obálek novin a časopisů – po otázce 2. Vytisknout a rozstříhat. Studenti pouze na základě názvů odhadují, o jaký typ novin nebo časopisů jde (noviny x časopisy x denní tisk x bulvární x specializované x odborné) a o čem píší. Pak porovnávají s fotografiemi obálek v učebnici.

[Schéma 14B](#)

Otázka 3 – příklad řešení:

Odborné jsou časopisy: Český jazyk a literatura

Bulvární jsou noviny: Šíp

Pro ženy jsou časopisy: Katka, Fit pro život

Specializované pro určité zájemce jsou časopisy: Receptář, Appetit, Koktejl, Auto 7, Počítač pro každého, Náš útulný byt

Str. 137/cv. 4

Pozor, oprava viz [Errata](#).

U tohoto cvičení by v ideálním případě mohl učitel nakoupit tyto běžně dostupné noviny a časopisy (nemusí být nové, lze používat opakovaně) a rozdat je studentům, aby se mohli seznámit s jejich obsahem.

Příklad řešení:

1. Šíp píše o dětech, o slavných lidech, o skandálech a aférách.
2. Katka píše o módě a kosmetice, o manželství.
3. Receptář píše o květinách, o zahradě, o slavných lidech, o receptech.
4. Fit pro život píše o kosmetice, o zdravé výživě, o cvičení, o sportu, o dietách.
5. Appetit píše o receptech.
6. Koktejl píše o cestování, o cizích zemích, o přírodě.
7. Auto 7 píše o nových autech a motorkách.
8. Počítač pro každého píše o počítačích.
9. Náš útulný byt píše o bydlení, o nábytku, o květinách.
10. Český jazyk a literatura píše o jazykových problémech, o nových knihách.
11. Hospodářské noviny píší o politických událostech, o ekonomice, o slavných lidech.

Str. 137/po cv. 4

Rozšiřující aktivita. Vytisknout a rozstříhat. Učitel se zeptá: *Ve kterém časopise nebo novinách ze cvičení 4 můžete číst tyto titulky?* Studenti přiřazují k jednotlivým časopisům.

[Schéma 14C](#)

Str. 137/cv. 5

Řešení:

Jan Toman – internet nepoužívá příliš často; v televizi se dívá na Kinobox a na zprávy; čte Lidové noviny a odborný tisk – Český jazyk a literaturu a Literární noviny

Nikola Šimová – internet používá každý den; v televizi se dívá na serály; noviny nečte, ale občas čte časopis Můj pes

Lukáš Hála – internet používá denně; na televizi se nedívá; noviny ani časopisy moc nečte, jen občas čte časopis Auto-moto

Obecnou češtinou mluví Nikola a Lukáš.

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v těchto textech jsou označeny kurzívou v prepisech poslechů v Textové příloze > str. 249/CD2: Track 30–31.

Str. 137/po cv. 6

Rozšiřující aktivita – internetové stránky. Vytisknout a rozstříhat. Učitel se zeptá: *Jaké informace najdete na těchto internetových adresách?* Studenti diskutují, případně ověřují na internetu.

[Schéma 14D](#)

Str. 138/cv. 1

Pozor, oprava viz [Errata](#).

Řešení:

1C, 2G, 3B, 4D, 5A, 6E, 7H, 8F

Opakování textu – doplňování slov do textu.

[Schéma 14E](#)

Opakování textu – doplňování pádových tvarů.

[Schéma 14F](#)

Str. 139/cv. 3

Řešení:

1. Zprávy ze zahraničí 2. Domácí zprávy 3. Sport 4. Ekonomika a finance 5. Černá kronika
6. Kultura 7. Bydlení 8. Zaměstnání

Str. 139/cv. 4

Řešení:

1. ANO 2. NE 3. NE 4. NE 5. ANO 6. NE 7. ANO 8. NE

Str. 140/cv. 1

V tomto cvičení studenti na základě pádových tvarů obsažených v textu, které mají za úkol vyhledat, a gramatické tabulky pod cvičením pozorují, jak se mění koncovky v lokálu plurálu. Pro větší přehlednost cvičení lze použít následující schéma.

[Schéma 14G](#)

Str. 140/tabulka Lokál plurálu

Světle šedivé podbarvení v tabulce upozorňuje na stejné formy zájmen a adjektiv v rámci pádu, tj. vertikálně. Např. forma ukazovacího zájmena *těch* je stejná pro všechny rody.

Všimněte si, že ve II. deklinační skupině je v L pl. pouze jedna koncovka *-ích* pro všech šest vzorů této skupiny.

Str. 141/cv. 4

Pozor, oprava viz [Errata](#).

Pozor: v tomto cvičení se vyskytují některá slovesa, která by pro studenty mohla být nová (*snít o*, *být závislý na*, *záviset na*, *záležet na*).

Sloveso *snít* znamená „mít sen“, ale používáme-li ho ve spojení s prepozicí *o*, tak obvykle ve významu „toužebně přemýšlet, přát si“, např. *Sním o lepším životě.* x *Měl jsem sen o práci./Zdalo se mi o práci.*

Sloveso *záviset na* lze použít ve stejném významu jako *být závislý na*, přičemž *záviset na* je knižnější, např. *Naše firma finančně závisí na objednávkách ze zahraničí.* = *Naše firma je finančně závislá na objednávkách ze zahraničí.* (Ale pozor: *záviset na* nelze jako synonym použít ve významu *být závislý na drogách*.)

Sloveso *záviset na* lze však také použít ve stejném významu jako *záležet na*, např. *To závisí na počasí./To závisí na tom, jaké bude počasí.* = *To záleží na počasí./To záleží na tom, jaké bude počasí.*

Str. 141/po cv. 1

Rozšiřující cvičení pro studenty žijící v Praze (názvy pražských čtvrtí v lokálu sg. nebo pl.).

Varianta A

[Schéma 14H](#)

Varianta B

[Schéma 14I](#)

Str. 142/cv. 2

Studentům lze připomenout, že o plurálových místních jménech se už učili v lekci 3 v souvislosti s modelem lokálu plurálu na str. 33 a v lekci 12 u genitivu plurálu na str. 120.

Str. 142/po cv. 3

Rozšiřující aktivita na procvičení plurálových místních jmen. Učitel řekne studentům: *V novinových člancích na str. 138 najdete a označte všechna místní jména. Řekněte, která mají formu plurálu.*

Řešení: v Židlovicích, Košíře, v Českých Budějovicích, v Teplicích

Str. 142/bublina u cv. 4

V této bublině připomínáme, že číslovky u jmen králů a dalších slavných osobností čteme pomocí řadových číslovek (nemusí tomu totiž tak být ve všech jazycích, např. ve francouzštině se kromě řadové číslovky *první* používají číslovky základní).

Rozšiřující aktivita na procvičování jmen králů a dalších slavných osobností.

Schéma 14J**Str. 142/cv. 5**

Řešení:

1. v Adršpašských a Teplických skalách	7. z Českých Budějovic
2. v Mariánských Lázních	8. v Mariánských Lázních
3. v Českých Budějovicích	9. České Budějovice
4. Adršpašské skály	10. 50 tisíc lidí
5. protože je kolem mnoho lesů a parků	11. František Josef I.
6. německému básníku Goethovi	12. Budvar

Str. 144/cv. 1

Varianta cvičení. Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů a poznamenávají si odpovědi (tzv. chodička, walk-talk activity). Studenti mohou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem. Na závěr se učitel zeptá, jaké zajímavé informace studenti zjistili.

Varianta A – otázky na rozstříhání.

Schéma 14K

Varianta B – kvíz s otázkami pro chození po třídě. Rozstříhat po tečkovaných čarách, každý student dostane jednu tabulku s otázkami. Tiskneme tolik tabulek, kolik je studentů (někteří studenti samozřejmě budou mít tabulky se stejnými otázkami, ale to zde není na závadu).

Schéma 14L**Str. 144/cv. 4**

Studenti pracují v páru a ptají se navzájem na otázky ze cvičení 4. Pak říkají, co se dozvěděli o svém partnerovi.

Str. 144/po cv. 5

Poslechové cvičení – první poslech. Studenti poslouchají (bez textu) poprvé dialog ze cvičení 6 a vyplňují tabulku.

Schéma 14M**Str. 144/cv. 6**

Řešení:

1. internet 2. chatovala 3. surfovaly 4. program 5. nainstalovala 6. upravila jsem 7. vypálit

Maminka i Monika mluví obecnou češtinou.

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v těchto textech jsou označeny kurzívou v prepisech poslechů v Textové příloze > str. 249/CD2: Track 32.

Str. 144/cv. 7

Řešení:

1. renata.rehakova@centrum.cz	3. Filip_Novotny
2. www.parfemy.cz	4. www.amazon.com, www.czech-books.com

Str. 145/cv. 8

Procvičení slovní zásoby. Poté, co studenti přiřadí slova k obrázkům, se učitel může zeptat, které přístroje a technické vybavení mají doma, co často používají a kdy, co naopak nikdy apod.

Lekce 14 – schémata**Schéma 14A**

(Kliknutím se dostanete zpátky do textu)

v televizi	v rádiu (v rozhlase)	na internetu
v novinách	od kamarádů	od kolegů v práci

Schéma 14B

Šíp	Katka	Receptář
Fit pro život	Apetit	Koktejl
Auto 7	Počítač pro každého	Náš útulný byt
Český jazyk a literatura	Hospodářské noviny	

Schéma 14C

Kurz koruny roste, vývoz má problémy	Našla své štěstí	<i>U Indiánů kmene Mogue</i>
<i>Připravte zahrádku na zimu</i>	<i>7 mýtů o fitness centrech</i>	Miluje jeho, nebo ji?
iPhone, nebo Palm Pre? Otestovali jsme pro vás.	Inspirace na neděli: dušené skopové	Téma holokaustu v české literatuře
PEUGEOT 5008 Rodinné kompaktní MPV až pro 7 lidí	Architekt zdarma radí čtenářům s proměnou bytu	

Schéma 14D

www.euroekonom.cz	www.mojedite.cz	www.meteopress.cz
www.femina.cz	www.centrumzajezdu.cz	www.idnes.cz
www.sport.cz	www.labuznik.cz	www.knizniweb.cz

Schéma 14E**Výrazy z tabulky doplňte ve správné formě.**

vést*	čtvereční	zatýkat/zatknout*	navštěvovat/navštívit	nejoblíbenější
dodržovat/dodržet	sledovat	pracovní trh	značkové zboží	porušování
	umělec	průzkum	doživotní	konat se
			informovat	

1. Mezinárodní organizace Amnesty International včera opět upozornila na (1)..... lidských práv v Číně. V nově publikovaných zprávách informuje o vězněných disidentech, popravách a omezování přístupu k informacím. Čínská vláda přitom oficiálně proklamuje, že lidská práva (2).....
2. Průvod gayů a lesbiček prošel 28. června centrem Brna. Cílem této aktivity je tolerance k menšinám. Průvod (3)..... policie, protože o své účasti informovali i členové nacionalisticky orientované ultrapravicové Dělnické strany, kteří akci označili za nemorální. Podle (4)..... veřejného mínění má však většina Čechů k homosexuálním menšinám tolerantní postoj.
3. Českou fotbalovou ligu (5)..... po 4. kole Slavia Praha. V pátečním zápase vybojovala vítězství nad Baníkem Ostrava 2:1. Souboj jejích největších ligových konkurentů, Sparty a Liberce, skončil remízou 1:1. Dnes odpoledne v 15. 00 si můžete popovídat s kapitánem Slavie o dramatických momentech zápasu v on-line (6)..... na www.idnes.cz.
4. O nových marketingových aktivitách zásilkového obchodu Quelle, který působí na českém trhu již 16 let, (7)..... odborný časopis Textil Žurnál. Quelle je čtvrtý největší prodejce textilu na českém trhu. Nabízí pestrý sortiment módy a vybavení domácnosti. Nabídka Quelle umožňuje telefonicky nebo přes internet objednávat (8)..... i lidem v menších městech, kde nejsou velká obchodní centra.
5. Zloděje, který loni v srpnu přepadl poštu v Židlovicích, (9)..... v pondělí policie. Padesátiletý V. J. zastřelil pracovníka pošty a vážně zranil svědka přepadení. Zároveň ukradl částku 138 000 Kč. V. J. je také podezřelý, že v červenci roku 2007 znásilnil devatenáctiletou stopačku. Zločinci hrozí (10)..... trest.
6. V Jihočeské galerii v Českých Budějovicích můžete (11)..... výstavu skupiny autorů nazvanou Autoportrét v moderním českém umění. Výstava, která trvá do 2. listopadu, představuje díla osmdesáti (12)..... Vstupné je 90 korun a katalog stojí 350 korun.
7. K (13)..... místům pro bydlení v hlavním městě patří Praha 1 a Praha 6. „Nejprestižnější je oblast Starého Města, hlavně Pařížská ulice,“ říká realitní makléř Ivo Bílek. K dalším dobrým adresám v Praze patří i některá místa v Praze 4 a 5, například Podolí nebo Košíře. A co je typickým znakem dobré adresy? Určitě zeleň, klid, hezký výhled a rychlé dopravní spojení s centrem. Takovému bydlení však odpovídají i ceny. „Byty v nejžádanějších lokalitách stojí až sto tisíc korun za metr (14).....“, dodává Bílek.
8. Ve čtvrtek 28. dubna letošního roku (15)..... v Teplicích konference o možnostech řešení lokální nezaměstnanosti. Zúčastnili se jí odborníci z úřadů práce a několika neziskových organizací, kteří diskutovali o sociálních programech pro čtyři cílové skupiny: nekvalifikované uchazeče o zaměstnání, čerstvé absolventy škol, ženy, které se vracejí na (16)..... po mateřské dovolené, a zdravotně handicapované.

Schéma 14F**Slova v závorkách použijte ve správné formě singuláru nebo plurálu.**

- Mezinárodní organizace Amnesty International včera opět upozornila na porušování (lidské právo – *pl.*) v (Čína – *sg.*). V nově publikovaných zprávách informuje o vězněných disidentech, popravách a omezování přístupu k informacím. Čínská vláda přitom oficiálně proklamuje, že (lidské právo – *pl.*) dodržuje.
- Průvod (gay a lesbička – *pl.*) prošel 28. června centrem (Brno – *sg.*). Cílem této aktivity je tolerance k menšinám. Průvod sledovala (police – *sg.*), protože o své účasti informovali i členové nacionalisticky orientované ultrapravicové Dělnické strany, kteří akci označili za nemorální. Podle průzkumů (veřejné mínění – *sg.*) má však většina Čechů k homosexuálním menšinám tolerantní postoj.
- (Česká fotbalová liga – *sg.*) vede po 4. kole Slavia Praha. V pátečním zápase vybojovala vítězství nad Baníkem Ostrava 2:1. Souboj (její největší ligový konkurent – *pl.*), Sparty a Liberce, skončil remízou 1:1. Dnes odpoledne v 15. 00 si můžete popovídat s (kapitán – *sg.*) Slavie o dramatických momentech zápasu v on-line rozhovoru na www.idnes.cz.
- O nových marketingových aktivitách zásilkového obchodu Quelle, který působí na (český trh – *sg.*) již 16 let, informoval odborný časopis Textil Žurnál. Quelle je čtvrtý největší prodejce textilu na (český trh – *sg.*). Nabízí pestrý sortiment (móda a vybavení – *sg.*) domácnosti. Nabídka Quelle umožňuje telefonicky nebo přes internet objednávat značkové zboží i lidem v menších městech, kde nejsou (velké obchodní centrum – *pl.*).
- Zloděje, který loni v srpnu přepadl (pošta – *sg.*) v Židlovicích, zatkla v pondělí policie. Padesátiletý V. J. zastřelil pracovníka (pošta – *sg.*) a vážně zranil (svědek – *sg.*) přepadení. Zároveň ukradl částku 138 000 Kč. V. J. je také podezřelý, že v červenci roku 2007 znásilnil (devatenáctiletá stopařka – *sg.*). Zločinci hrozí doživotní trest.
- V (Jihočeská galerie – *sg.*) v Českých Budějovicích můžete navštívit výstavu skupiny autorů nazvanou Autoportrét v (moderní české umění – *sg.*). Výstava, která trvá do 2. listopadu, představuje díla osmdesáti (umělec – *pl.*). Vstupné je 90 korun a katalog stojí 350 korun.
- K nejoblíbenějším místům pro bydlení v (hlavní město – *sg.*) patří Praha 1 a Praha 6. „Nejprestižnější je oblast (Staré Město – *sg.*), hlavně Pařížská ulice,“ říká realitní makléř Ivo Bílek. K dalším dobrým adresám v Praze patří i (některé místo – *pl.*) v Praze 4 a 5, například Podolí nebo Košíře. A co je typickým znakem (dobrá adresa – *sg.*)? Určitě zeleň, klid, hezký výhled a rychlé dopravní spojení s centrem. Takovému bydlení však odpovídají i ceny. „..... (Byt – *pl.*) v nejžádanějších lokalitách stojí až sto tisíc korun za metr čtvereční,“ dodává Bílek.
- Ve čtvrtek 28. dubna (letošní rok – *sg.*) se v Teplicích konala konference o možnostech řešení lokální nezaměstnanosti. Zúčastnili se jí odborníci z úřadů práce a několika (nezisková organizace – *pl.*), kteří diskutovali o sociálních programech pro čtyři (cílová skupina – *pl.*): nekvalifikované uchazeče o zaměstnání, (čerstvý absolvent – *pl.*) škol, ženy, které se vrací na pracovní trh po mateřské dovolené, a zdravotně handicapované.

Schéma 14G

K výrazům v nominativu najdete v textu na str. 138 formy lokálu pl.

Například: v nově (publikovaná zpráva) – v nově publikovan^{ých} zprávách

informuje o (vězněný disident a poprava) –

můžete si popovídat o (dramatický moment) zápasu –

o (nová marketingová aktivita) informoval odborný časopis –

v Jihočeské galerii v (České Budějovice) –

byty v (nejžádanější lokalita) –

konference o (možnost) řešení lokální nezaměstnanosti –

diskutovali o (sociální program) –

Schéma 14H**Doplňte lokál sg. nebo pl.**

1. Smíchov – na	7. Staré Město – na
2. Dejvice – v	8. Malá Strana – na
3. Košíře – v	9. Letňany – v
4. Žižkov – na	10. Vinohrady – na
5. Strašnice – ve	11. Nové Město – na
6. Hlubočepy – v	12. Počernice – v

Schéma 14I**Doplňte prepozici *na* nebo *v* a lokál sg. nebo pl.**

1. Smíchov –	7. Staré Město –
2. Dejvice –	8. Malá Strana –
3. Košíře –	9. Letňany –
4. Žižkov –	10. Vinohrady –
5. Strašnice –	11. Nové Město –
6. Hlubočepy –	12. Počernice –

Schéma 14J

Přečtěte další jména králů a slavných lidí. Co o těchto lidech víte? Kdy a kde žili?

Karel IV.

Jindřich VIII.

Ludvík XIV.

Jan Pavel II.

Rainier III.

Ivan IV. Hrozný

Rudolf II.

Karel X. Gustav

Václav I.

Maxmilian II.

Kateřina II. Veliká

Alžběta I.

Schéma 14K

Jak často používáte počítač?
Máte pevný počítač, nebo notebook?
Máte připojení na internet?
Jak často jste na internetu?
Znáte někoho, kdo je závislý na počítači nebo internetu?
Jaké jsou hlavní výhody a nevýhody pevného notebooku.
V čem může být internet špatný, škodlivý nebo nebezpečný?

Schéma 14L

<i>Otázka</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>
Jak často používáte počítač?			
Znáte někoho, kdo je závislý na počítači nebo internetu?			
Jak často jste na internetu?			

.....

<i>Otázka</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>
Máte pevný počítač, nebo notebook?			
Jaké jsou hlavní výhody a nevýhody notebooku.			

.....

<i>Otázka</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>	<i>Jméno</i>
Máte připojení na internet?			
V čem může být internet špatný, škodlivý nebo nebezpečný?			

Schéma 14M

1. O čem mluví matka s dcerou?	
2. Co chce matka, aby dcera udělala?	
3. Proč dcera nemůže?	
4. Proč je matka na dceru rozzlobená/naštvaná?	